

והכרחנו להעלות כל הכוחות הגנוזים בנו - הכוחות הגנוזים בכל ארץ ובכל עם ובכל תקופה באיש העובד והיוצר מבלי שידע על מציאותם - ולהשקע על עצמנו. ומשום כך לא היה הדרך הכבושה והסלולה של הסוציאליזם העולמי דרכנו, ומשום כך לא נאחזנו בדוגמות המקובלות ובמושגים השליטים - כרובינזון באי העזוב העמדנו על כל צעד לפני מעשה-בראשית - וחפשונו כוחות-בראשית וגלינו מכמנים - - -

ה"א, 9.12.37

שוחחתי הבוקר עם חנקין על אפשרויות רכיסת קרקע ב"שטחי הספר" - בגליל העליון, בודי ערה, במחוז בית שאן הדרומי. חנקין היה סבור שמכחינה פוליטית אין רכישות אלה סטוגלות לחזק מצבנו. אך קיבל את דעהנו שלא כן הדבר. בגליל יש לדעתו אפשרות לרכוש כמה אלף דונם בסך שנתיים, כזמן הקרוב ביותר - עשרים או שלשים אלף דונם (אדמות הרים) - אם מהסורים אחרים לא יעלו המחירים. לדעת ח-ן יש אנטיה מצד אנשי קה"ק לקנות קרקעות ע"י מהווכים אסא אחרים העלולים להפקיע בשערים. אפשר להשיב הקרקעות בלירה ששים גרוש הדונם - אף אחרים לא יקלקלו.

בודי ערה אין לקנות עכשיו, כי האדמה שייכת למשפחה עיני עבר אל הדי.

גרמנו שנזמין יחד את אנשי קה"ק (גרונוב. סקי ווייץ) עם חנקין לבירור דבר הקניות. אחמול אה"צ ראינו (קפלן, משה ואני) את וויצמן בענין זה. הוא הבטיח לבוא בדברים עם כמה אנשים בדבר אמצעים, הוא גם מוכן ללכת לאמריקא לשם מביח.

ואשר למצב המדיני. אין ו-ן שותף לדאגותינו. גם הידיעה שסטרנו לו על עמדת "המשרדים" השונים, ובתוכם משרד חוץ ומלחמה, בנוגע למשרד המוטכות - אינה נראית לו מכשית. יש לו מכתב קצר מבפי על בטחון. בקרוב הוא מחכה לידיעות מפורטות ממנה. הוא מוכן לכתוב ל"ג ולבלום יש אחורים בביצוע החכנית - קא לא נסיגה לאחור.

- - - - -

בישיבת המרכז אמש נידון הסבב בארגון. מדברי אליהו נתברר - מה שהיה ברור לי משיחות קודמות - שיש החקדמות מרובה גם בארגון גם באמון וגם בצידוד. אבל לדעתי עדיין חסרים חמשה דברים:

(א) יכולת אגרסיבית - חברינו יודעים לפעול רק בתוך נקודתם, לאחר שהם נחקפים,

(ב) ארגון ארצי - כל נקודה מטפלת רק בעצמה, כמו לפני 1936, וברור שאין זה מספיק נוכח הסכנות של כנופיות מאורגנות.

(ג) ציוד מספיק ומחאים. לא רק אין די כלים ומכשירים במידה מספיקה - יש סוגי-כלים הכרחיים שאינם עדיין בנמצא כלל: אוירונים, סירות מהירות ועוד.

(ד) מומחים מקצועיים - אם כי כמה מהמדריכים רכשו לעצמם הרבה ידיעות ועוד יותר נסיון אר"י, אין השכלה יסודית שיש לרכשה רק בבחי ספר גבוהים מיוחדים לכך.

(ה) כסף - וחוסר זה גורם לכל שאר הלקויים.

הפתרון היחיד - מס עממי וארצי. חפקיד זה הוא היחיד המדבר ללב כל יהודי, בלי הבדל מפלגה, עדה וזרם ומעמד, ורק לשם כך אפשר להסיל בלי כעיה סמלכתית, מס על כל יהודי, וכל אחד יענה. המס צריך להיות ארצי - כי דווקא הנקודות הקטנות והחלשות זקוקות לאמצעים יותר מהנקודות הגדולות והעשירות.

לאחר ברור ממושך - ומיותר לפעמים - נחקבל עקרון זה והבוקר היחה לי שיחה עם עסקני הערים, שקיבלו רעיון זה ברצון רב.

בירושלם אוספים עכשיו 350 לא"י. יש 2500 תורמים כרבע הסכום - בא ממוסדות. כל תורם משלם 3 גרוש - 1 לא"י לחודש הישוב הספרדי כמעט אינו משתתף - גם העשירים שבתוכו. בזמן האחרון שותף גם הישוב הישן - האשכנזי. רוב התורמים - עולים חדשים. יותר מכל - עולי גרמניה. הוצאות הגבדה 38 לא"י לחודש. לפני שנה היחה הכנסה רק כשמונה לא"י לחודש. מנו לעשירים הספרדים - והם מסרבים. גם עורכי הדין לא תורמים בעין יפה ובמידה מספקת...

הרופאים אף הם אינם משתתפים במידה מספקת, אך קצת יותר מעו"ר. לפני חדשים סידרו מפקד של 5000 איש - שביכלתם לתרום. מסדרים אספות בשכונות להחריס את הנפקדים, דרושה עזרת הרבנים א דווקא מ"האגודה" מסייעים.

בח"א אוספים שש-שבע מאות לא"י לחודש - מתרומות אישיות, מלבד הכנסת המוסדות. יש

5 קודים בשכר. הגבוה עולה 7%. יש עכשיו 5000 תורמים; אמידים, סוחרים, עובדים קבועים במוסדות, ברמנים. מצד החורים יש יחס טוב לגובה. חברי הארגון משתתפים בהתרמה יש 200 איש משלמים לירה לחודש. המינימום 5 גרוש לחודש. יש גם מסים עקיפים (על קפה, בקר ועוד). כמה סינדיקטים מטחירים משלמים 1% מהמחזור. עובדים קבועים משלמים 10% מכשכורת חודש אחד לשנה. הרופאים משתתפים בעין יפה, העו"ד הם החורטים הגרוקים ביותר. הגרמנים תורמים בנדיבות. הספרדים - לא. במשך ששה החודשים האחרונים נחקלו ההחייבויות פאייט (מלבד מוסדות) על 10.125 לא"י, מזה 5450 במוטן. רוב החורמים מ"עמך", התרומה האישית הטכטילית 50 לא"י לשנה.

חיפה - הכנסה שנתית 6000 לא"י ממסים אגן יטרים ועקיפים. 3000 לא"י מיחידים, הסאך ממוסדות וממסים עקיפים. 1300 תורמים, מהם חמש-שש מאות פועלים. לכנסת ישראל משלמים בחיפה 8000 איש. לא הגיעו עדיין לאלפים - שלושת אלפים איש. 85% משלמים שנתית, השאר - חדשית. יש 1 1/2 גובה בשכר. הוצאות הגביה 7-8%. פעולה ההתרמה החלה רק באפריל 1937.

כל המטובים הכירו בצורך מס כללי, ארצי. הודעתי שאכנס מסיבה שניה בהשתתפות המוסדות העליונים ובני הכפר - לשם בירור וקביעת הטס והפוליטיקה הכספית של הארגון.

מ"א, 11.12.37

על פי בקשת חברים ממ"מ הזמנתי את גרובובסקי שרוצה להסתלק ממזכירות המועצה בפ"מ. שאלתי לטיבת הליכתו. ענה: יש שלוש טיבות:

- 1) המסגרת המקומית לא מטפחת אותו הוא עומד כבר עשר שנים בעבודה זו.
- 2) הוא נשאר יחידי בעמדתו. בשאלת מלחמה על העבודה ובארגון אין דעה המרכז החקלאי ודעת שאר החברים במוטבות, הוא הובע פעולה אגרסיבית. ארגון מיוחד של הפועלים החקלאים בצורת מועצת פועלים חקלאית. כולם מתנגדים לו.